

Partiprogram 2023-2027

Lillesand – Mangfold og deltakelse

Lillesand er en attraktiv kommune. Vi har nærhet til Kristiansand og Arendal og muligheter for å delta i bylivet, vi har et godt utbygd turvei- og løypenett og i Blindleia er det flotte muligheter for sjøliv. Mange bor bra i vår kommune og forutsetningene for at barn og unge skal ha gode oppvekstvilkår er til stede. Her er et levende, kreativt miljø med mange utøvende kunstnere og et rikt næringsliv med flere nye bedriftsetableringer.

Lillesand er ikke fri for utfordringer. Også vi må finne lokale løsninger og bidra til nasjonale og regionale forbedringer på problemstillinger knyttet til bl.a. klima og miljø, helse, ulikheter, fattigdom, utenforskap og integrering. I dette programmet beskriver vi hvordan vi i Lillesand Arbeiderparti mener vi best finner de riktige løsningene for at Lillesand fortsatt skal være et av de beste stedene å bo og arbeide.

1. Lillesand trenger flere arbeidsplasser og et seriøst arbeidsliv

Næringslivet går bra i Lillesand. Vi vil være med å skape flere trygge og seriøse arbeidsplasser i vår kommune. Vi ønsker å bidra til å stimulere til og utvikle et robust næringsliv som er godt posisjonert til å delta i det grønne skifte og grønn industriutvikling.

Det er i fellesskap vi er sterkest. Den norske modellen bygger derfor på et tett samarbeid mellom staten, næringslivet og fagbevegelsen.

Lillesand AP sier ja til :

- Å satse på grønne arbeidsplasser og grønn omstilling
- Hydrogenstasjon og energiknutepunkt på Gaupemyr
- Næringsområder lokalisert i tilknytning til kollektivt knutepunkt, primært Brønningsmyr, Storemyr, Gaupemyr, og Sørlandsparken Øst.
- Å videreutvikle kystnær virksomhet.
- Å stimulere næringen i sentrum ved å styrke næringsfondet med egen tildeling for sentrumsetableringer.
- Å sikre god havnekapasitet for næringslivet
- Å styrke satsingen på næringsliv og turisme.
- Å utarbeide en egen næringsplan for Høvåg.
- At kommunen skal drifte tjenester selv og ikke konkurranseutsette disse.
- Å være pådriver for at alle kommunale kjøretøy på land og til vanns er miljøvennlige.
- At kommunen i løpet av perioden skal nå målet om 3 lærlinger pr 1000 innbyggere.
- Å skape en heltidskultur der hele og faste stillinger er hovedregelen i alle ansettelser.
- Å sikre et bedre lokalt busstilbud og prøve ut ordninger som eks. AKT Svipp for eldre og ungdom i Lillesand.

Lillesand Ap vil ha et godt arbeidsliv for alle. Vi vil jobbe for et seriøst og anstendig arbeidsliv der

Lillesand Ap sier ja til:

- At Lillesand kommune innfører bestemmelser knyttet til innkjøp og anskaffelser for å forebygge sosial dumping og hindre useriøse aktører.
- At ansatte i kommunen skal få mer tid til å utføre faget sitt og mindre tid til rapportering
- Egne ansatte som har ansvar for innkjøp av anskaffelser og oppfølging med dette.
- Å styrke arbeidsplassen som lærlingearena med tilbud om etter- og videre-utdanning samt mulighet for å ta fagbrev på jobb.
- Å styrke arbeidet for å gi flere mennesker mulighet til å få jobb, herunder også sommerjobber, lære- og praksisplasser.
- At kommunen skal utlyse egne stillinger til personer som har slitt med å komme inn i ordinært arbeidsliv.
- Å støtte lokale initiativ for et seriøst arbeidsliv gjennom samarbeid med lokale fagforeninger og verneombud.
- Å utvikle samarbeidet med organisasjonen Fair Play som jobber med å avsløre og bekjempe arbeidslivskriminalitet.
- Å utarbeide en seniorstrategi slik at flere kan stå lenger i jobb.

2. Klima og natur

Vår livskvalitet i framtiden er avhengig av at vi sammen tar ansvar for å redusere utslippet av klimagasser og forurensningen av naturen og havet. For å få til dette må vi i større grad bruke utslippsfri transport, ta bedre vare på avfall og utnytte arealene våre mer effektivt.

Klima- og naturkrisen er vår tids største utfordring. Vi har alle et felles ansvar for å sikre at vi bevarer kloden vår på en slik måte at vi fortsatt kan være her. Skal vi klare det, må alle bidra og det må arbeides systematisk på alle nivå.

Lillesand kommune skal bidra til at vi når internasjonale klimamål som Norge har forpliktet seg til. Lillesand Ap vil jobbe for en helhetlig klima- og naturpolitikk i kommunen og gjøre det enklere for den enkelte innbygger å ta miljø- og klimavennlige valg.

Lillesand AP sier ja til:

- At Lillesand skal bruke innkjøpsmakten til å fremskynde det grønne skiftet.
- Å stille krav til nullutslipp fra alle kommunale anskaffelser og byggeplasser fra og med 2027.
- Å legge inn krav om miljøhensyn i anbudsbeskrivelser.
- Energieffektivisering av kommunale bygg og installere solceller og varmepumper der det er hensiktsmessig.
- Å forbedre kommunens bruk av klima- og miljøregnskapet.
- Å prioritere oppgaver knyttet til kommunens ansvar som forurensningsmyndighet.
- Å være pådriver for at det foretas systematiske målinger av luft og vannkvalitet knyttet til utslippskilder i kommunen, og sikre at de følges opp.
- Å legge til rette for at alle sektorer i kommunen følger opp og forbedrer egne miljøtiltak.
- Boligbygging i sentrum og langs kollektivaksen.
- Å støtte utvikling og synliggjøring av både nye og etablerte stier og veier for friluftslivs- og folkehelseformål (gang- og sykkelveier).
- Å verne dyrket, dyrkbar mark og sårbar natur; ingen nedbygging av matjord i kommende periode og vi ønsker at det lages en jordvernplan.
- Å arbeide for et sentrum med grønne lunger og gode møteplasser for alle.
- Å arbeide for P-plasser i sentrum, fortrinnsvis under bakken eller inni fjell.
- Å forbedre tilgjengeligheten i strandsonen for allmenheten.
- Å starte realisering av kyststi.
- At renere og mer fiskerik fjord skal være et satsingsområde.
- Å kartlegge naturmangfoldet og sikre leveområder for rødlistede arter.
- Å unngå at det gis dispensasjon til å bygge innenfor byggeforbudssoner langs vassdragene.
- Å bevare friområdene på Nordbø.
- Flere søppelkasser der folk ferdes.

3. God helse og livskvalitet for alle

Trygghet for helse er grunnleggende enten vi er unge eller gamle. God helse skapes der vi lever, bor og arbeider. Lillesand kommune skal ha fokus på forebygging og mestring, og sikre et helhetlig og godt folkehelse- og helsetilbud til alle våre innbyggere.

Vi lever lenger, og det blir betydelig flere eldre i Lillesand de neste årene. Da må kommunen planlegge for det. Eldre har krav på en trygg og meningsfull alderdom der de har mulighet til å bo hjemme så lenge som mulig, men omsorgsbolig eller sykehjem dersom de trenger det.

Psykisk helse er like viktig som fysisk helse. For mennesker med helseplager er det helt avgjørende å få hjelp der de er, om det er på skolen, på sykehjem eller på arbeidsplassen. Det kommunale NAV skal være tilgjengelig i forhold til åpningstider, og tjenesten må ta vare på de som trenger det i en tid med økte renter og prisstigning.

Lillesand Arbeiderparti sier ja til:

- At våre pleie- og omsorgstjenester er i offentlig regi og at vi ikke privatiserer viktige offentlige oppgaver.
- Å styrke kompetanse på psykisk helse og rus, og øke det psykososiale tilbudet på skolene.
- Inkluderende møteplasser for alle grupper i befolkningen.
- Å styrke frivillige organisasjoners arbeid med inkluderende tiltak og forebygging av psykiske og fysiske lidelser.
- Å øke satsingen på lavterskel psykisk helsetilbud for barn, unge og familier.
- Å jobbe for at vi får offentlig hudlege i Lillesand.
- Å bli flinkere til å bruke teknologi for å få bedre helsetjenester.
- Å fremme tverrfaglig rusforebyggende samarbeid og prøve ut erfaringskonsulenter.
- Å følge plan for rusforebyggende arbeid til barn og unge.
- Å sikre barnekoordinatorfunksjonen i kommunen slik at familier med barn som har alvorlig sykdom ivaretas på en god måte.
- Å sikre og videreutvikle gode fastlegjetjenester. Økt andel kvinnelige fastleger.
- At maten på sykehjemmene skal være næringsrik og tilpasset forholdene på de ulike sykehjemmene.
- Å styrke innsatsteamet og deres arbeidsmetode.
- Å gi eldre trygghet i den digitale hverdagen.
- Å øke andelen mannlige ansatte på sykehjem og i hjemmetjenesten.
- Å styrke sykehjemmet i Høvåg.
- At Lillesand skal bli en foregangskommune på folkehelse, etter stortingsmeldingen 2023.
- Å utvide treningsparken på Springvannstemmen.
- Å øke gatebelysningen i områder hvor det mangler.
- Å ha flere utplasserte benker i sentrum, i skjærgården og i turområder.
- Å iverksette prosjekt med synskontroll for fire-åringer, utført av optiker.
- Å styrke kommunens tilbud om hørselskontakt.
- Å tilrettelegge for svømmeopplæring til grupper som har behov for det.

4. En god oppvekst varer hele livet

Det skal være godt og inspirerende å vokse opp i Lillesand. Skoler og barnehager med godt kvalifiserte ansatte skal gi barn og unge muligheter til å utvikle egne talenter, og ta ansvar for seg selv og andre i et inkluderende fellesskap.

En innholdsrik og meningsfull fritid for barn og unge er også med på å legge grunnlaget for gode liv og deltakelse i vårt demokrati. Et variert kulturtilbud skaper utviklingsrom, gir positive opplevelser for den enkelte og bidrar til mangfold og tilhørighet.

Foreldrene er de viktigste samarbeidspartnerne for kommunen. Kontakten med dem må styrkes til det beste for barn og unge. En solid og god skole, kulturskole, barnehage og SFO med godt kvalifiserte folk, et lokalmiljø som bidrar til innholdsrik og meningsfull fritid for barn og unge, er med på å danne grunnlaget for gode liv og deltakelse i vårt demokrati.

Lillesand Ap sier ja til :

- Å følge opp skolenes mulighet og kompetanse for å gi barn og elever som har behov for det, relevant og god oppfølging.
- Å følge opp «Bedre Tverrfaglig Innsats» slik at samarbeidet rundt barn og unge blir godt og effektivt og bidrar til at alle som trenger det får den hjelpen de har behov for.
- Å legge til rette for at mobbing motarbeides kontinuerlig. Mobbing er en vedvarende utfordring, arbeidet mot mobbing har ingen slutt og må motarbeides kunnskapsbasert.
- At ledere får gode muligheter til faglig utvikling.
- At SFO i Lillesand skal fase over til å bli en Aktivitetsskole (AKS).
- Å jobbe for tettere bånd mellom barnehage, SFO, barneskole, ungdomsskole, videregående skole og lærebedrift for å sikre gode overganger til det beste for barn/elev/voksen/lærling i opplæringsystemet i Lillesand.
- Å ha en leksehjelpsordning tilpasset hver enkelt elev, også elever som ønsker ekstra utfordringer. På 1.- 4. trinn vil vi i samarbeid med skole og SFO planlegge for varige lokaler, for å utvikle en ordning med lekserom.
- At det skal nedsettes et utvalg med ansatte, elever og aktører rundt elevene som definerer behov for kompetanseheving innen tilpasset opplæring, spesialundervisning.
- Å legge til rette for styrking av kontakten mellom «Foreldrenes arbeidsutvalg» (FAU) og politikere på kommune- og skolenivå.
- Å legge til rette for systematiske kvalitetssamtaler mellom politisk ledelse, kommuneadministrativ ledelse og skoleledelse/barnehageledelse.
- Å legge «Skolenes Kvalitetsrapportering» til bystyret til grunn for ressursfordeling mellom skolene.
- At praktisk arbeidstrening skal være obligatorisk fra første år i introduksjonsprogram for bosatte flyktninger.
- At kommunen skal være garantist for arbeidspraksisplass i introduksjonsprogrammet.
- Likebehandling av idrettslag ved tildeling av økonomiske ressurser.
- Et utvidet tilbud i kommunens ungdomsklubber.
- Styrke kulturskolen og dens posisjon, planlegge for varige og velegnede lokaler, og flytte administrasjonen i Lillesand.

- Tilrettelegge for og følge opp at kulturskolen har et variert tilbud innen musikk, dans, drama, visuelle uttrykk, kunsthåndverk og teknologibaserte kreative uttrykk.
- Å kreve fortgang i utbygging av ny gymsal på Borkedalen.
- Å bidra med å stimulere til fellestiltak og dialog mellom ulike religioner og livssyn.
- Å bidra økonomisk til kirken og andre frivillige organisasjoner som driver forebyggende tiltak for barn og unge

5. Levende bygd og by

Arbeiderpartiet vil jobbe for et samfunn bygget på tillit, trygghet og tilhørighet. Det er store forskjeller i levekår, både innad i byer og kommuner, men også mellom landsdeler. Agder har noen særlige utfordringer. Vi vil at forskjellene mellom folk reduseres. Arbeid og lik tilgang til velferd er de viktigste virkemidlene for å redusere forskjellene. Fattigdom kan føre til at barn blir ekskludert fra viktige sosiale arenaer. Vi vil derfor tilrettelegge for frivillig sektor, styrke kulturskolen og skape flere fritidstilbud og møteplasser.

Som følge av krigen i Ukraina og uro flere steder kan vi vente oss flere flyktninger i Lillesand. Det viktigste vi kan gjøre for mennesker som flykter fra krig er å gi dem trygghet. Vår kommune skal gi folk trygghet både ved å gi dem et trygt sted å bo, men også ved å gi dem mulighet til å komme i gang med livene sine så raskt som mulig og bli en del av et lokalsamfunn. Det er det sterke fellesskapet som best kan forebygge og beskytte oss mot kriser. De viktigste beredskapsressursene finnes lokalt, det har Lillesandsamfunnet vist flere ganger. Vi vil at kommunen jobber for å styrke beredskapen slik at lokalsamfunn er godt forberedt til å håndtere kriser.

Vi ønsker å ta i bruk nye løsninger for innbyggermedvirkning som Innbyggerlab og Bolystteam. Kommunen utvikles best ved å involvere innbyggere og ansatte. Boligmarkedet er en forskjellsmaskin og gir store utfordringer i ulike deler av landet.

Lillesand Arbeiderparti vil sikre en sosial boligpolitikk med boliger og nærmiljøer med god kvalitet. Vi skal jobbe mer aktivt med den sosiale boligpolitikken og sammen med Husbanken bidra til at flere unge og vanskeligstilte kommer inn på boligmarkedet, og gi flere mulighet til å eie egen bolig.

Lillesand Arbeiderparti sier ja til:

- Å jobbe målrettet for å redusere forskjeller og at færre lever i fattigdom.
- Å styrke idretten og det lokale kulturlivet, og bedre tilgangen til fritidsaktiviteter for alle gjennom blant annet et tett samarbeid med frivillig sektor, satse på kulturskolen, ungdomskubbene, lokale utlånsordninger og mer åpne kommunale bygg.
- Å ha nytt stupetårn og helårsåpen svømmehall
- Å vedlikeholde svømmehallen for å forlenge levetiden samtidig som det planlegges for en ny svømmehall med mer effektiv drift.
- Å legge til rette for at flyktninger blir tatt godt imot, får tilbud om arbeid, utdanning og godt velferdstilbud, slik at de har mulighet til å bli inkludert i Lillesand.
- Å legge til rette for nok boliger, benytte kommunens muligheter til å sikre flere tilgang til boligmarkedet ved å bruke kommunal fortrinnsrett, og flere billige boliger.
- Å satse på biblioteket med flere aktiviteter.
- Å sikre god drift av Lillesand by- og sjøfartsmuseum og samarbeide med Verven samt Kuben museum og arkiv i Arendal.
- Å ivareta kirkebyggene.

Bærebjelker i vår identitet er kommunens unike bebyggelse i verneområdet i sentrum, kystkulturen, alle uthavnene, Blindleia, skjærgården og båtlivet. Byens verneområde må ikke være en skrivebordparagraf, men aktivt følges opp.

Lillesand Ap sier ja til:

- Å sikre at verneområdene i sentrum og uthavnene bevares, – alle inngrep må sikre at det autentiske ivaretas samtidig som bygninger gjøres funksjonelle for både næring og bolig.
- Utvikling av bebyggelse i kystnære områder må harmonere visuelt med Lillesands vernesone.
- Å støtte arbeidet for å få uthavnene på UNESCOs verdensarvliste.
- At kommunen støtter arbeidet for å få gjenoppbygd låve og sjøbu i Brekkestø på eiendommen til Tollvesenet og få etablert kystkultursenter i bygningene.
- Å stimulere til økt bærekraftig bruk av Blindleia.
- Opparbeiding av flere offentlige badeplasser, og flere offentlige brygger i skjærgården.
- Finne muligheter for å tilrettelegge for båtplasser på land.
- Å beholde dagens boplikt samt sikre oversikt om at den overholdes.
- Bevare kaifronten på Kokkenes og Langbrygga, og oppgradere Dypvannskaia med benker og grøntinnslag langs kaikanten.
- Å bevare kaianlegget på Fossbekk, både for å utvikle håndverkerhavn og samtidig utrede muligheten for å oppgradere renseanlegget under bakken. Beboeres interesser skal ivaretas.

Sentrumsutvikling:

Lillesand Arbeiderparti ønsker at det historiske sentrum blir tatt vare på, og at det samtidig stimuleres til vekst og nyetableringer i tråd med sentrumsplanen. Vi sier ja til en levende by med aktivitet i større deler av sentrum og strandpromenaden. Vi sier ja til å ta vare på byens egenart og identitet.

Vi vil at flere skal bo i Lillesand sentrum. Vår visjon er at flere bor i sentrum, jobber i sentrum og lever sitt sosiale liv i sentrum. Selv om du har arbeidsgiver i Oslo, så kan du bo og jobbe i Lillesand sentrum. Selv om du har behov for offentlig helsetjenester i hjemmet, så kan du bo og leve livet i Lillesand sentrum.

En sentrumsutvikling skal også bidra til å redusere forskjeller og sikre inkludering. Det har vært for lite fokus på byutvikling som et omsorgstiltak for eldre. Et sentrum bør være et nærsenter som tilbyr møteplasser og «det daglige brød» innenfor en avstand som er overkommelig også for personer med redusert mobilitet.

Arbeiderpartiet ønsker at kommunen skal planlegge og legge til rette for «fem-minutters byen»; at innbyggerne har alt man trenger i umiddelbar nærhet rundt seg.

Lillesand Ap sier ja til:

- En utvidelse av verneområdet til å omfatte vestre del av sentrum, dvs. Jernbanegata – Oddekleiva – Sandsmyra til Fossbekk-krysset.
- Å realisere sentrumsplanen.
- Et grønt sentrum med nye innbydende møteplasser.
- Fokus på tilrettelegging for myke trafikanter.
- Mer kunstuttrykk i byen, – ja til flere arenaer for kunstnere.
- Skilting og digitale kart over smau som er vedtatt i Sentrumsplanen.
- Konsekvent bruk av «Estetisk veileder for Lillesand kommune» ved utforming av sentrum.
- Ja til utvidelse av kinosal og bedre tilbud på e-Teateret.
- Å vurdere mulighetene for balløkke mellom Bergstø park og Nkom.
- Tilrettelegge med lokaler og andre ressurser for ungdom som er aktive i foreninger, lag eller politiske parti